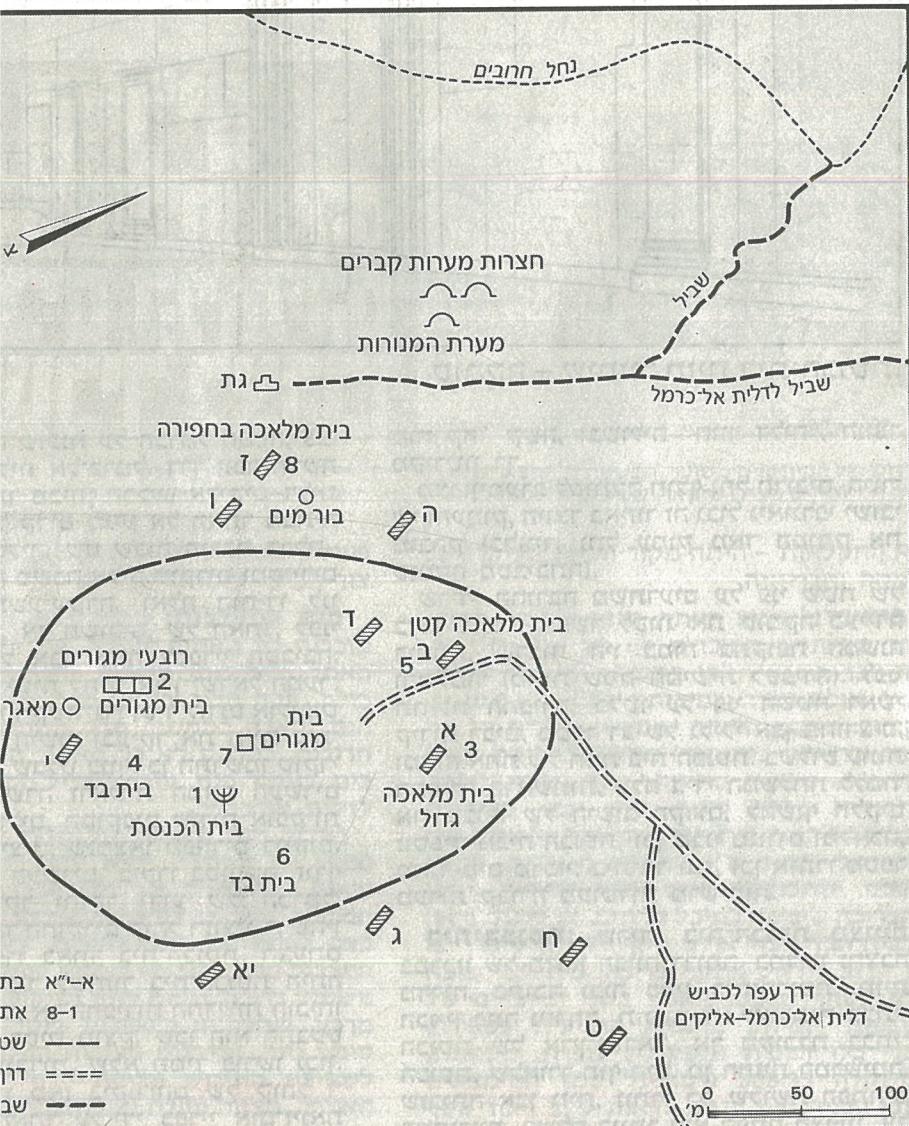

הנתקה
בנתקה

האדם הקדמון בחר לעצמו את מערות הכרמל למגורים ומסתו. במערב הכרמל נחפרו מערות אחדות ובהן נמצא עדויות לשחותם של אנשים לפני עשרות אלפי שנים.

בתקופה הכנעניית קודש הר הכרמל, כיთר פסגות ההרים במרחוב שלנו, ולדעת חוקרים שונים הוא נקרא "ראש הכרמל", או "ההר המקודש". בתקופה המוקדמת התפרנס על הכרמל פולחן הבعل, ועשה אליו וביי' בעל הוה אחד הסיפורים המורתקים במלחמות הבבאים בעבודת האלים. עד היום מראים את מקום ההתרחשות במוחركة המשקיפה על העמק.

החשמונאים (מאות שנייה-ראשונה לפני הספירה) כבשו חלקים מהכרמל, שהייתה נתון עד אז התקופה ארוכה בשליטהם של הפניקים ישבו עכו. שליטי החשמונאים פעלו למען ההתיישבות היהודית מכונות, ונראה שבאותה עת הוקמו יישובים רבים על הכרמל.

כאשר כבשו הרומיים את ארץ-ישראל והוחר הכרמל לששלTON הפניקים, אך האוכלוסייה היהודית הייתה כבר מושרשת וחזקת.

לאחר מלחמת בריכוכבא עולים ומתפתחים הגליל והכרמל, שקלטו בכל הנראה חלק נכבד מאוכלוסיית ארץ יהודה, שגורשה על ידי הרומיים.

בתקופה המשנה והתלמוד ידועים יישובים וחכמים רבים מהכרמל. בין ייסוקיהם נזכרים הדיג וליקוט החילזון, ששימש לצביעת בדיי' יקרה בצעב הארגמן. באותה עת גדלו גם קהילות השומונים על הכרמל ולמרגלותיו, ונראה שהם היו בסמיכות לקהילות ישראל.

עלית הנוצרות, במהלך המאה הרובנית לספירה, כדת מדינה הביאה לדידיפת היהודים והשומרונים, שמדודו לא פעם בשליטו הביזנטי.

הגבות הנגד הקשו של הביזנטים הביאו להרס וחורבן יישובים ולבסוף לנטישתם הגמורה.

בתקופה הערבית הקדומה, ובמשך ימי הביניים

היה הכרמל אזור מוזון ובחילקו אף נטוש לגורמי.

בתקופה העות'מאנית באו הכרמל משפחות

דרוזיות שיסדו מספר כפרים.

ההתיישבות היהודית החדשה התוישה בדורם הכרמל (רמות מנשה, זכרון יעקב), למרגלותיו ובעיר חיפה. הכרמל הגבוה והטרשי נותר בידי כפריים ובעלי קרקע ערביים-מוסלמים עד מלחמת השחרור.

מבין הוקרי הכרמל בעת החדשה, בולטת דמותו של מנחם ז'רוני ז'ל', שחקר הכרמל היה מאהבויו הנדolute. מנחם ז'רוני חקר את

צמחיית הכרמל, את בעלי החיים ואת תולדות האדם בהר שכבה אהבו. בדור

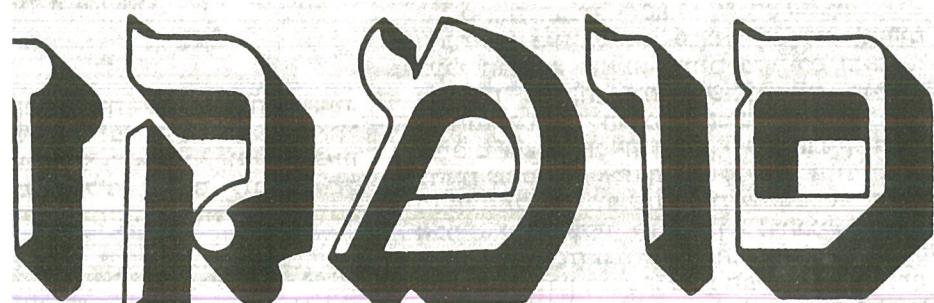
מיוחדת במיןה למד את הכרמל

למאות רבות של תלמידים ומורים,

אותם הדריך באטרי ובסביבתו.

רשימה זו מוקדשת לזכרו של מנחם,

חורבת סולקא

עיריה היהודית בכרה
חת הופת המשגה